

श्री चन्द्रागिरि नगरपालिका न्यायिक समिति

चन्द्रागिरि नगरपालिका न्यायिक समिति

संयोजक : श्री वसन्ती श्रेष्ठ

सदस्य : श्री सीता मण्डल सत्याल

सदस्य : श्री रत्नलाल श्रेष्ठ

बाट भएको निर्णय

निर्णय नं. ५५

निवेदक/वादीको नाम, थर, ठेगाना

भुवानी प्रसाद भण्डारीको नातिनि, बाल कृष्ण
भण्डारीको छोरी, नारायण प्रसाद गौतमको श्रीमती,
कास्की जिल्ला, साविक भद्रौरे गा.वि.स. हाल पोखरा
महानगरपालिका वडा नं. २३ स्थायी ठेगाना भई हाल
च.न.पा. वडा नं. ९ नयाँबस्ती बस्ने वर्ष ४८ को
भगवती भण्डारी शर्मा १

विपक्षी/प्रतिवादीको नाम, थर, ठेगाना

काठमाडौँ जिल्ला, चन्द्रागिरि नगरपालिका वडा नं. ९ नयाँ
बस्ती बस्ने वर्ष ६१ को बिमला कुमारी डंगोल १

वादीको साक्षी

क) .....

प्रतिवादीको साक्षी

क) ललितपुर जिल्ला, ललितपुर महानगरपालिका वडा नं.
२ बस्ने वर्ष ७४ को बुद्धराज डंगोल (ना.प्र.प.नं.
१७६९/०३४-३५ जि.प्र.का. ललितपुर जारी मिति
२०३५/०३/१३०) १

ख) ऐ.ऐ. बस्ने वर्ष ३९ को विकम डंगोल (ना.प्र.प.नं.
१८८१९ जि.प्र.का. ललितपुर, जारी मिति
२०६०/०५/११) १

कागज प्रमाणकागज प्रमाण

क) नागरिकता प्रमाण पत्रको फोटोकपी थान	१	क) जग्गाधनी प्रमाण पुर्जाको फोटोकपी थान	१
ख) जग्गाधनी प्रमाण पुर्जाको फोटोकपी थान	१	ख) नापी नक्साको फोटोकपी थान	१
ग) नापी नक्साको फोटोकपी थान	१	ग) जग्गाको सिमान एकिन गरी भोग चलन गरिएको गुगलको फोटोहरु भोगचलन गरि आएको फोटो र विपक्षीले वाल पर्खाल लगाएको अवस्थाको फोटोहरु समेत थान	६
घ) मालपोत तथा भुमिकर र आमदानी रसिदको फोटोकपी थान	१	घ) मालपोत तथा भुमिकर र आमदानी रसिदको फोटोकपी थान	१
		ड) नागरिकता प्रमाण पत्रको फोटोकपी थान	१

न्यायिक समितिबाट बुझेको साक्षी :

प्रमाणहरू :

(क) अमिन प्रतिवेदन थान	१
------------------------------	---

मुद्दा: खिचोला मेटाई दर्ता प्रमाण पुर्जा बमोजिमको जग्गा कायम गराई पाउँ।

मु.नं. : ६०

दर्ता मिति : २०८०/०२/०८

वादीको दावीको संक्षिप्त व्यहोरा :

(क) म भगवती भण्डारी शर्माको नाममा मालपोत कार्यालय, कलांकीमा दर्ता कायम रहेको काठमाडौँ जिल्ला, साविक मच्छेगाउँ गा.वि.स. वडा नं. ८/क कित्ता नं. २६९ को ०-७-२-० क्षेत्रफल नक्सा र जग्गा धनि पुर्जा समेतमा रहेको अवस्थामा विपक्षी विमला डंगोल कित्ता नं. ४८७ (मो.नं. ९८४९८६७५९) ले मेरो हक भित्रको अन्दाजी १ (एक) आना जमिनमा विवाद गरी वाल पर्खाल लगाउन नदिएको र वाथा पुन्याएको हुँदा नापी कार्यालय कलांकीबाट खटि आउनु भएका सर्वेक्षक समेतले फिल्डमा नाप जाँच गरि छुट्याएकोमा खिचोला विवाद गरेको, त्यसैगरि यस भन्दा पहिला वडा अध्यक्ष सहितको छलफल हुँदा मेरो हक भोगको जग्गालाई विपक्षीको एकलौटी चाहोनामा नक्सा बमोजिम क्षेत्रफल नपुग्ने गरि घटाएर साँध सिमाना तोकेकोले गर्दा सो कुरा मेरो मञ्जुरी विना गरेको हुँदा म न्यायका लागि न्यायिक समिति समक्ष निवेदन गरेको छु किं कि सो खिचोला विवाद मिलाई मेरो क्षेत्रफल पूरै सात आना दुई पैसा (०-७-२-०) उपलब्ध गराई सिमाना इ बाटो (कित्ता नं. ४८८) समेत छुट्याई नक्सा र पुर्जा अनुसारको कायम गराई पाउँ। नेपालको संविधानको धारा २५ को (१) मुलुकी देवानी संहिता, २०७४ को दफा २७६ को उपदफा (१), (२) र (३) तथा स्थानिय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४७ को उपदफा २ को (भ) र अन्य

३१४ *Cmtd/12* *५५*

प्रचलित ऐन, कानुन वमोजिम मेरो सम्पत्ती भोग चलन गर्ने वातावरण मिलाई न्याय पाउँ भन्ने व्यहोराको वादी भगवती भण्डारी शर्माको निवेदन माग दावी रहेको छ ।

प्रतिवादीको प्रतिदावीको संक्षिप्त व्यहोरा :

- (क) विपक्षीको प्रकरण १ मा उल्लेखित दावीको सम्बन्धमा चन्द्रागिरि नगरपालिका वडा नं. ९ का वडा अध्यक्ष, साँधियारहरु तथा म.समेतको रोहबरमा साँध सिमाना यकिन गरिएको थियो । विपक्षीले पनि तत्कालिन समयमा चित्त बुझाई आफ्नो जग्गामा पर्खाल लगाउन शुरु गर्नु भएको थियो । नजाने को कसको उक्साहटमा लागेर हो वा मेरो जग्गामा किचलो गर्ने र मेरो जग्गा मिची खाने मनसुवा पलाएर हो लगाई सकेको पर्खाल समेत भत्काई सम्मानीत न्यायिक समितिमा उजुरी दर्ता गराउनु भएको रहेछ । तसर्थ उजुरीकर्ताको भावना र दावीको प्रकृया नै गलत र तथ्यहीन रहेको कुरा यो परिघटनाबाट स्वतः प्रष्ट छ ।
- (ख) विपक्षीले खरिद गर्नु भएको जग्गा र मेरो हकभोग तिरोभरो तथा स्वामित्वमा रहेको हाल चन्द्रागिरि नगरपालिका वडा नं. ९ मा पर्ने कित्ता नं. ४८७ को क्षेत्रफल ०-७-०-० (सात आना) जग्गा शुरुमा स्थानीय व्यक्ति सन्तोष गिरीको प्लट थियो । मैले मिति २०६५/१२/०५ मा सन्तोष गिरीबाट सोभै खरिद गरेको थिएँ भने विपक्षीको हकमा भने सन्तोष गिरीबाट श्री सरस्वती अधिकारीले मिति २०७२/०४/१७ मा खरिद गरेको देखिन्छ । उक्त जग्गाको जग्गाधनी श्री सरस्वती अधिकारी रहन्नेल सात वर्ष सम्म सो जग्गा साँधसिमानाको विषयमा साँधियारहरुको विचमा कुनै भैभगडा मनमुटाब भएको थिएन । तर श्री सरस्वती अधिकारीबाट मिति २०७९/०६/०५ मा आएर निज प्रतिवादीले सो जग्गा लिनु भएको रहेछ । जग्गा खरिद गरी लिने व्यक्तिले खरिद गर्नु अगाडी नाप नक्सा अनुसार जग्गा एकिन गराउनु पर्नेमा नगराएका विपक्षीले सो जग्गा खरिद गरी लिई सकेपछि भने जग्गाको साँध सिमानाको विषयमा विभिन्न बहाना गरी खिचलो र भैभगडा शुरु गर्नु भएको हो । वास्तवमा फिल्डमा जग्गा कम भएको हुनाले सबैको जग्गा जग्गाधनी प्रमाण पुर्जा अनुसार नपुग्न सक्छ भनि स्थानीय भद्र भलादमी सो वडाका वडाध्यक्ष समेतको निष्कर्षलाई अटेर गरी मैले नै निजको जग्गा मिचेको जस्तो आरोप लगाई भुझे उजुरी दर्ता गराउनु कानुनको रोहमा गलत कार्य हो । मेरै जग्गा फिल्डमा नापजाँच गराउँदा जग्गाधनी प्रमाणपुर्जा र फिल्ड नक्सा भन्दा बढी नरहेको अवस्थामा मैले मिचेको भने विपक्षीको दावी आफैमा असत्य रहेको स्वतः पुष्टी हुन्छ । विपक्षीले जग्गाको साँध सिमाना एकिन गराई मिति २०७९ साल मसिर २८ गते पर्खाल लगाउन शुरु गर्नु भएको थियो । त्यसमा कोही कसैले रोकतोक तथा अवरोध थिएन । पछि आफैले खिचलो भिकी मलाई दुख दिने नियतले मेरो जग्गातर्फको पर्खाल भत्काई सम्मानीत न्यायिक समितिमा उजुरी दिनु भएको रहेछ । विपक्षीलाई प्रचलित कानुन वमोजिम हदै सम्मको कारबाही गरी हकदैया विहिन उजुरी खारेज गरी पाउँ भन्ने व्यहोराको प्रतिवादी विमला कुमारी डंगोलको प्रतिउत्तर जिकिर रहेको छ ।

वादीको साक्षीको कथन तथा प्रमाणको विश्लेषण :

नागरिकता प्रमाण पत्र, जग्गाधनी प्रमाण पुर्जा, नापी नक्सा र मालपोत तथा भुमिकर र आम्दानी रसिद समेतलाई अध्ययन गर्दा कि.नं. २६९ निज भगवती भण्डारी शर्माको नाउँमा मालपोत कार्यालय, कलंकीमा दर्ता, सेस्ता भएको साविक काठमाडौं जिल्ला, मच्छेगाउँ गा.वि.स. वडा नं. द(क) कि.नं. २६९ को क्षेत्रफल ०-७-२-० (सात आन दुई पैसा) जग्गा पूर्जामा रहेको देखिन्छ।

प्रतिवादीको साक्षीको कथन तथा प्रमाणको विश्लेषण :

काठमाडौं जिल्ला, साविक मच्छेगाउँ, गा.वि.स. वडा नं. द/क को कि.नं. ४८७ को क्षेत्रफल ०-७-०-०, (सातआना) जग्गा र.नं. १०४१८/ख मिति २०६८/१२/०६ को हा.व. मिति २०६५/१२/९ गते प्रमाणीत भई निरन्तर रुपमा वादी विमला कुमारी डंगोलले तिरो, भोग चलन गरी आएको नापी नक्सा, जग्गाधनी पुर्जा, भोग चलन गरिएको गुगलाको फोटोहरु भोगचलन गरि आएको फोटो र विपक्षीले वाल पर्खाल लगाएको अवस्थाको फोटोहरु समेतले निरन्तर रुपमा तिरो, जोत र भोग रहेको देखाउँछ।

दुवै पक्षबाट उपस्थित भएका कानुन व्यवसायीको बहसको मुख्य बुँदा :

वादी भगवती भण्डारी शर्माको वारिस सौगात भट्टराईले नापी नक्सा, पुर्जा अनुसारको जग्गा फिल्डमा नरहेको विपक्षी प्रतिवादीले खिचोला गरेको भनि राख्नु भएको बहस सुनियो।

प्रतिवादी विमला कुमारी डंगोलको वारिस विनोद डंगोलले मिति २०६८/१२/०६ को हा.व. ले मेरो आमाको नाउँमा आएको काठमाडौं जिल्ला, साविक मच्छेगाउँ, गा.वि.स. वडा नं. द/क को कि.नं. ४८७ को क्षेत्रफल ०-७-०-०, (सातआना) जग्गामा निरन्तर रुपमा भोगचलन गरी आएको र विपक्षी भगवती भण्डारी शर्माले थप प्रमाण लगाई पाउँ भनि दिनुभएको निवेदनमा संलग्न नापी मुचुल्काको मिति तथा उजुरी दर्ता मितिलाई एकिन गरी न्याय पाउँ भनि राख्नु भएको बहस सुनियो।

दुवै पक्ष विचमा फरक परेको विषय :

वादीको जग्गाको क्षेत्रफल ०-७-२-० (सात आन दुई पैसा) खिचोला मेटाई दर्ता प्रमाण पुर्जा बमोजिमको जग्गा कायम गराई पाउँने हो, होइन ? भन्ने विषयमा मुख नमिलेको देखिन आयो।

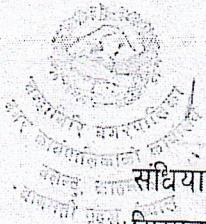
निर्णय खण्ड

नियम बमोजिम दैनिक मुद्दा पेशी सूचिमा चढी पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा मिसिल संलग्न प्रमाण कागज समेत अध्ययन गरी वादी भगवती भण्डारी शर्माको वारिस सौगात भट्टराईले नापी नक्सा, जग्गाधनी प्रमाणपुर्जा अनुसारको जग्गा फिल्डमा नरहेको विपक्षीले खिचोला गरी पुर्जा बमोजिमको जग्गा कायम गराई पाउँ भनि गर्नु भएको बहस सुनियो, प्रतिवादी विमला कुमारी डंगोलको वारिस विनोद डंगोलले मिति २०६८/१२/०६ को हा.व. ले मेरो आमाको नाउँमा मिति २०६५/१२/०९ गतेबाट प्रमाणित भई आएको काठमाडौं जिल्ला, साविक मच्छेगाउँ, गा.वि.स. वडा नं. द/क को कि.नं. ४८७ को क्षेत्रफल ०-७-०-०, (सातआना) जग्गामा निरन्तर रुपमा

3/9 *Ans/8* *✓*

भोगचलन गरी आएको र विपक्षी भगवती भण्डारी शर्माले थप प्रमाण लगाई पाउँ भनि दिनुभएको निवेदनमा संलग्न नापी मुचुल्काको मिति तथा उजुरी दर्ता मितिलाई एकिन गरी न्याय पाउँ भनि राख्नु भएको बहस समेतलाई सुनि काठमाडौँ जिल्ला, साविक मच्छेराउँ गा.वि.स. वडा नं. ८/क कित्ता नं. २६९ को क्षेत्रफल ०-७-२-० (सात आना दुई पैसा) जग्गा खिचोला मेटाई दर्ता प्रमाण पुर्जा बमोजिमको जग्गा कायम गराई पाउँने, नपाउँने सम्बन्धमा निर्णय दिनुपर्ने देखिन आयो। निर्णय तर्फ विचार गर्दा, वादी भगवती भण्डारी शर्माको नाउँमा काठमाडौँ जिल्ला, साविक मच्छेराउँ, गा.वि.स. वडा नं. नं. ८/क कित्ता नं. २६९ को क्षेत्रफल ०-७-२-० (सात आना दुई पैसा) जग्गा मालपोत कार्यालय कलंकी मिति २०७९/०६/०५ को राजिनामा लिखत पारितवाट निजको नाउँमा आएको देखिन्छ भने निज वादीले मिति २०८०/०३/०६ दर्ता नं. ५८९२ थप प्रमाण लगाई पाउँ भनि दिनुभएको निवेदनमा संलग्न कागज प्रमाणमा नापी कार्यालय कलंकीको च.नं. ११ को पत्रमा रेखाङ्कन गरी प्रतिवेदन पेश गर्नुहुन भनि सर्वेक्षक श्री रमेश पाठक र अमिन श्री विमला जोशीको नाउँको सक्कल पत्रका साथै मिति २०७९/०७/२० मा उपस्थित साँधियार, भद्रभलादमी, वडा प्रतिनिधि सविन के.सी. समेतको रोहबरमा सर्जिमिन मुचुल्कामा निज वादी भगवती भण्डारी शर्माले उपस्थित जनाएको देखिन्छ। वादीले खिचोला मेटाई दर्ता प्रमाण पुर्जा बमोजिमको जग्गा कायम गराई पाउँ भनि माग दावी लिएको फिरादमा खिचोला गरी निज प्रतिवादी विमला कुमारी डंगोलले मिचेको प्रस्त खुलाएको माग दावी समेत नदेखिंदा खिचोला मेटाई दर्ता प्रमाण पुर्जा बमोजिमको जग्गा कायम गराई दिने अधिकारक्षेत्र न्यायिक समितिलाई नभएको हुँदा सो विवादमा मेलमिलापको माध्यमबाट विवाद समाधानको लागि समितिले पटक पटक अथक प्रयास गर्दा समेत पक्षहरू आपसमा मेलमिलापबाट समाधान गर्न मञ्जुर नरहेको देखिंदा वादीले नै थप प्रमाण लगाई पाउँ भनि मिति २०८०/०३/०६ मा नापी कार्यालयको पत्र र मिति २०७०/०७/२० को फिल्ड सर्जिमिन मुचुल्कामा कि.नं. ४५ दक्षिण साँध कि.नं. १९३ पश्चिम का कुनालाई आधारमानी रेखाङ्कन गरी निवेदकको जमिनमा चिनो लगाई कि.नं. ४८७ को दक्षिण पश्चिम तर्फ १२ फिट र पूर्वतर्फ ५ फिट जमिनमा चिनो लगाएको ठिक साँचो हो भनी, यो सर्जिमिन मुचुल्का लेखीलेखाई पढिबाची सुनी सुनाई सहिछाप गरी नापी कार्यालयबाट खटी आनुभएका प्राविधिक कर्मचारी सर्वेक्षक रमेश पाठक मार्फत नेपाल सरकारमा चढायौं। व्यहोरा उल्लेख गरिएको मुचुल्काले निज वादीले आफ्नो जग्गामा साँध सिमाना एकिन गराई जग्गामा चिनो लगाई सो बमोजिमको आधारमा भोगचलन गरिरहेको प्रमाण पेश गरेको पाईयो। प्राविधिक प्रतिवेदमा समेत नापी नक्सा र फिल्ड फरक परेको भनि उल्लेख गरेबाट निज वादीले मिति २०७०/०७/२० गते आफ्नो जग्गामा आफै उपस्थित भई चिनो लगाई सिमाना एकिन गरी भोग गरि आएको निजले पेश गरेको प्रमाणले नै प्रष्ट देखिंदा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४७ को उपदफा (४) मा यस दफामा उल्लिखित विवादमा प्रचलित कानूनमा मुद्दा हेन्ते निकाय समक्ष निवेदन दिने कुनै हदम्याद तोकिएकोमा सोही म्यादभित्र र कुनै हदम्याद नतोकिएकोमा त्यस्तो कार्य भए गरेको मितिले पैतिस दिनभित्र न्यायिक समिति समक्ष निवेदन दिनुपर्नेछ भन्ने स्पष्ट कानूनी व्यवस्था भएकोले हदम्याद समाप्त भई दायर भएको यस मुद्दामा वादीले मिति २०७०/०७/२० गतेको नापी कार्यालय, कलंकीबाट खटिई आएका प्राविधिक कर्मचारीले स्थलगत नापजाँच भई चार किल्ला कायम गरी जग्गामा चिनो लगाए बमोजिमको

3/9 *Ans/8* *✓*

२१९

Anil B.

G

सीधियारले आ-आफ्नो जग्गा नक्खा बमोजिम आ-आफ्नो सेस्ता पूर्जा अनुसार भोग चलन गरिआएको
सिमाना वादी भगवती भण्डारी शर्माले स्वीकार गरेको समेत देखिंदा यस मुद्दामा हदम्यादको
अभावमा खारेज हुने निर्णय गरियो । अरुमा तपसिल बमोजिम गर्नु ।

तपसिल खण्ड

- (क) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ५१ बमोजिम वादीलाई ३५ दिने म्याद श्री
काठमाडौं जिल्ला अदालतमा जाने म्याद सहित वादीलाई पुनरावेदनको म्याद दिनु । १
- (ख) निर्णयको नक्कल माग गर्ने सरोकारवालाबाट नियम बमोजिम लाग्ने दस्तुर लिई नक्कल
दिनु । २
- (ग) यस निर्णयको विद्युतिय प्रति अपलोड गरी सोको निस्सा निर्णयको पिठमा ज्ञाई प्रस्तुत
मुद्दाको दायरी लगत कट्टा गरी मिसिल नियम अनुसार अभिलेख शाखामा बुझाईदिनु । ३

Anil B.
२०७४/०४/०५
न्यायिक समितिका

संयोजक श्री बसन्ती श्रेष्ठ

२१९
२०७४/०४/०५
सदस्य

श्री सीता मण्डल सत्याल

२०७४/०४/०५
सदस्य
श्री रत्नलाल श्रेष्ठ

निर्णय तयार गर्न सहयोग पूऱ्याउने
चिरञ्जीवी खड्का

न्यायिक सहजकर्ता

निरञ्जन गोपाल वर्तौला शर्मा

इति सम्वत् मिति २०८० साल असार महिना ०६ गते रोज ०४ शुभम् .....